

Засєкін Д.О.

**МЕТОДИЧНІ ПРИЙОМИ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ
УЧНІВ ГІМНАЗІЇ НА УРОКАХ ФІЗИКИ**

Zasiekin D.O.

**METHODICAL RECEPTIONS OF DEVELOPMENT OF
COGNITIVE INTEREST OF STUDENTS OF GYMNASIUM ARE ON
LESSONS OF PHYSICS**

Вивчення фізики розпочинається в основній школі (гімназії). І, як правило, на початку вивчення фізики цей предмет захоплює, викликає в учнів цікавість. Але коли немає позитивної діяльності, втрачається не просто інтерес, а створюється негативна, або й навіть саморуйнівна установка.

Фізика формує творчі здібності учнів, їх світогляд і переконання, тобто сприяє вихованню високоморальної особистості. Цього можна досягти тільки тоді, коли в процесі навчання будуть застосовуватися прийоми навчання, спрямовані на утримання пізнавального інтересу, емоційного сприйняття інформації, активної діяльності. У таких випадках беззаперечно можна досягти ефекту співпереживання, пробуджувати певні моральні почуття, оцінні судження й цінності учнів.

Пізнавальна спрямованість учня має вибірковий характер. Коли ті чи інші поняття, предмети або явища представляються йому важливими, що мають життєву значимість, тоді він із захопленням ними займається, намагається все це глибоко вивчити. В іншому випадку інтерес учня буде носити випадковий, поверхневий характер.

Досліджуючи особливості побудови компетентісно орієнтованої методики навчання фізики учнів гімназії, ми вважаємо, що ключовим принципом навчання, що забезпечує пізнавальну активність учнів є принцип *навчання як освітня модель науки*. На основі якого має відбуватися побудова процесу навчання у відповідності з розвитком науки, а також тими методами пізнання, які в науці є вирішальними, відображають історичний контекст

вивчення того або іншого явища, методологію його вивчення; дозволяють у процесі навчання «розгортати» пізнавальну діяльність, включати учня у квазідослідження [3].

Для реалізації цього принципу необхідно забезпечити вчителя засобами для організації та управління процесом навчально-пізнавальної діяльності, а школярів, – засобами учіння, які стимулюють, активізують самостійну діяльність на уроках, сприяють підвищенню ефективності навчання в цілому і забезпечують особистісний розвиток учня.

Завдання вчителя полягає в тому, щоб спрямувати процес мотивації пізнавальної діяльності на уроці так, щоб вона викликала зацікавленість учнів, витіснивши на певний час інші мотиви. Для підтримання цього процесу потрібно змінювати види діяльності. Причому щоразу, коли з'являється нове навчальне завдання, учень повинен розуміти, потребу в такій діяльності. Лише тоді він сприйме «нав'язану» вчителем мотивацію як свою особисту [1]. Ефективним є застосування проблемних питань, створення проблемних ситуацій. Якщо бажання опрацювати питання, розглянуті на уроці, стане головним для учня і витіснить усі інші, то він зосередиться і процес пізнання триватиме успішно.

Сприятиме цьому застосування таких прийомів навчання, які ґрунтуються на активних формах взаємодії [2].

Дієвими є такі прийоми навчання, які передбачають змагання учнів, коли вони апробовують свої знання через гру або дискусію, змагаючись один з одним або група з групою. У цьому випадку йдеться про два важливі типи мотивації – мотивація успіху і мотивація боязні невдачі.

Дієвими є прийоми, зорієнтовані на самостійні відкриття учнів. Слід так організувати процес засвоєння знань, щоб учні були включеними у квазідослідження, «розгортали» свою пізнавальну діяльність, могли реалізувати здобуті знання в нових ситуаціях.

Оскільки одним із завдань методики навчання електродинаміки в профільній школі є використання таких методів і прийомів навчання, , тобто

У підборі прийомів навчання, що відповідають принципу «навчання як освітня модель науки» особливої значущості набувають передісторії відкриттів, наукове прогнозування й фундаменталізація знань. Процес навчання, який й би сприяв стійкому розвитку пізнавального інтересу слід розпочинати із усвідомлення учнем фундаментальних понять і законів фізики. Лише у цьому разі можливе нарощування й розгортання пізнавальної діяльності, формування компетентності, подальший особистісний інтелектуальний розвиток.

Використані джерела

1. Благодаренко Л.Ю. Мініч Л.В. Особливості формування мотивації учнів основної школи. *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Серія педагогічна, 2010. С. 37–39.
2. Головка М.В. Проблеми формування змісту базового курсу фізики та методики його реалізації в гімназії. *Проблеми сучасного підручника* : зб. наук. праць. Київ: Пед. думка, 2018. Вип.21. С. 92–104.
3. Засекін Д.О. Методика навчання електродинаміки в профільній школі. Автореферат дис. на здобуття ступеня кандидата педагогічних наук. https://www.cuspu.edu.ua/images/ldf/doc/Zasekin_aref.pdf